

EKONOMICKÝ REPORT

Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR

Září 2024

Tento report pracuje s daty zveřejněnými k 18. 9. 2024

KLÍČOVÁ SDĚLENÍ

- **Inflace.** V srpnu 2024 vzrostly spotřebitelské ceny o 0,3 % meziměsíčně. V meziročním vyjádření rostly tempem 2,2 %. Růst spotřebitelských cen byl v srpnu oproti letní prognóze ČNB vyšší o 0,4 p. b.
- **Ceny potravin.** Index cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje v srpnu vzrostl o 0,5 % meziměsíčně, v meziročním vyjádření pak došlo k poklesu ve výši 1,8 %.
- **Tržby v maloobchodě.** V červenci maloobchodní tržby meziměsíčně mírně vzrostly o 0,7 %, přičemž tržby za pohonné hmoty klesly o 0,1 %, tržby za nepotravinové výrobky vzrostly o 0,4 % a tržby za potraviny vzrostly o 1,3 %. Meziročně pak v červenci došlo k nárůstu tržeb v maloobchodě ve výši 4,5 %. Ke zvýšení tržeb nejvíce přispěly nespécializované prodejny s převahou potravin a internetové a zásilkové obchody.
- **Trh práce.** V srpnu letošního roku činila očištěná míra nezaměstnanosti 2,7 %, meziročně se přitom zvýšila o 0,2 p. b. Míra nezaměstnanosti v ČR stále zůstává jednou z nejnižších v členských zemích EU, tuzemský trh práce tak zůstává poměrně napjatý.
- **Měnový kurz.** Po dobu uplynulého měsíce se kurz české koruny vůči euru pohyboval v rozmezí od 25,03 do 25,45 CZK/EUR. Kurz koruny zareagoval na nárůst meziměsíční inflace krátkým posílením, avšak po několika minutách došlo k ustálení volatility. Kurz koruny se pak v následujících dnech téměř nezměnil.
- **Odhad HDP pro 2. čtvrtletí 2024.** Ve druhém čtvrtletí došlo k nárůstu HDP o 0,3 % mezičtvrtletně a o 0,6 % meziročně, na meziročním růstu HDP se podílely zejména vyšší výdaje na konečnou spotřebu a tvorba hrubého fixního kapitálu. Negativní vliv měla změna stavu zásob.

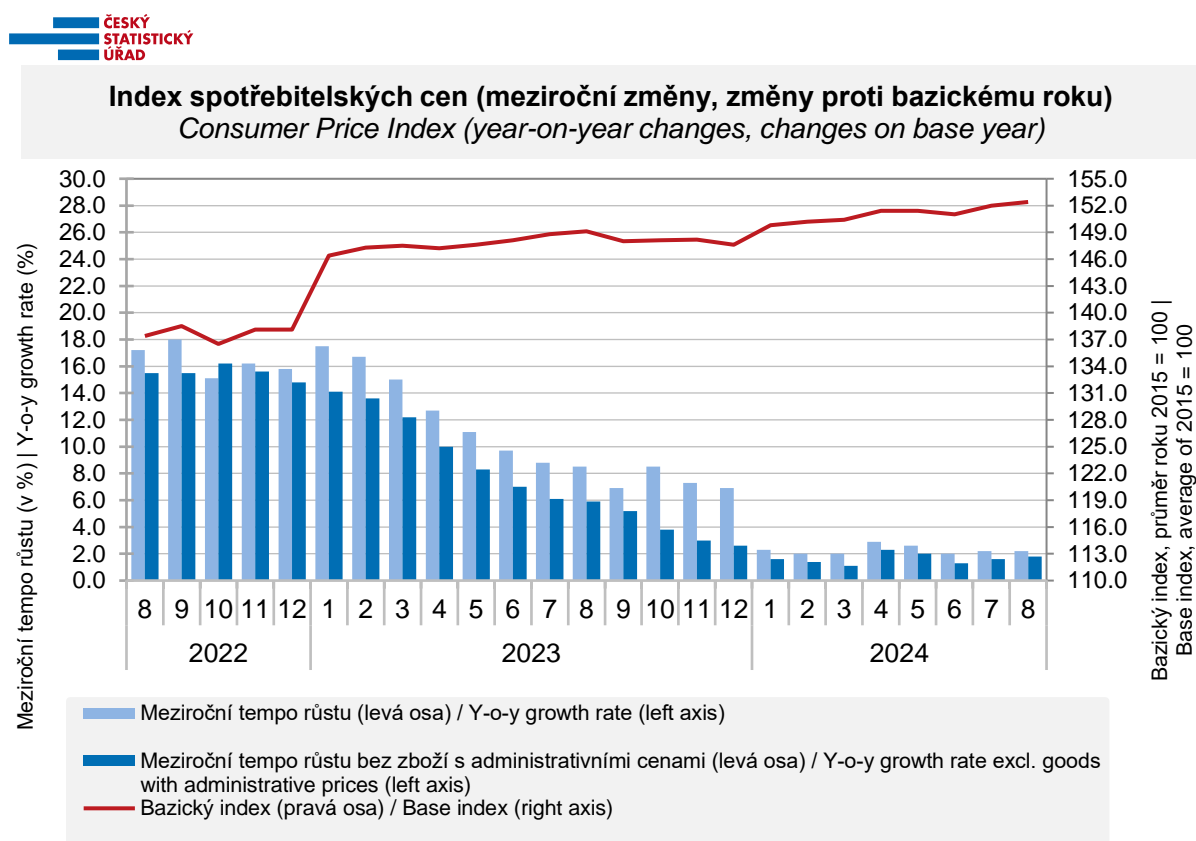
Indikátor		Aktuální hodnota	Předchozí report
Míra inflace 08/2024	meziročně	+ 2,2 %	+ 2,2 %
	meziměsíčně	+ 0,3 %	+ 0,7 %
Ceny potravin 08/2024	meziročně	- 1,8 %	- 3,1 %
	meziměsíčně	+ 0,5 %	+ 0,3 %
Tržby v maloobchodě 07/2024	meziročně	+ 4,5 %	+ 4,4 %
	meziměsíčně	+ 0,7 %	+ 0,7 %
Míra nezaměstnanosti 08/2024		2,7 %	2,9 %
CZK/EUR (16. 9. 2024)		25,128	25,197

INFLACE A CENY POTRAVIN

V srpnu došlo k meziměsíčnímu zvýšení spotřebitelských cen o 0,3 %. Meziročně došlo ke stejnému nárůstu spotřebitelských cen, jako v červenci, a to o 2,2 %.¹

Míra inflace se v srpnu pohybovala mírně nad úrovní inflačního cíle ČNB. Meziroční růst cen v srpnu byl oproti letní prognóze ČNB o 0,4 p. b. vyšší. K tomu napomohla především silnější dynamika cen v oddíle potravin, nápojů a tabáku, vyšší jádrová inflace a v menší míře i mírně vyšší růst regulovaných cen. Na druhou stranu došlo oproti predikci k výraznému poklesu cen pohonných hmot.²

Obrázek 1: Index spotřebitelských cen

Zdroj: ČSÚ

Podle ČSÚ byl v srpnu nárůst meziměsíční inflace ovlivněn především zvýšením cen v oddíle alkoholické nápoje a tabák, kdy došlo k nárůstu cen tabákových výrobků o 1,3 %, cen lihovin o 1,7 % a vína o 1,8 %. Na zvýšení celkové cenové hladiny se pak především podílelo zvýšení cen nájemného z bytů o 0,3 % a tepla a teplé vody o 0,7 %. Pokračující pokles jádrové inflace, který trvá již druhý rok, je způsoben nejen pomalým růstem cen zahraničních vstupů, ale také

¹ <https://csu.gov.cz/rychle-informace/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-srpen-2024>

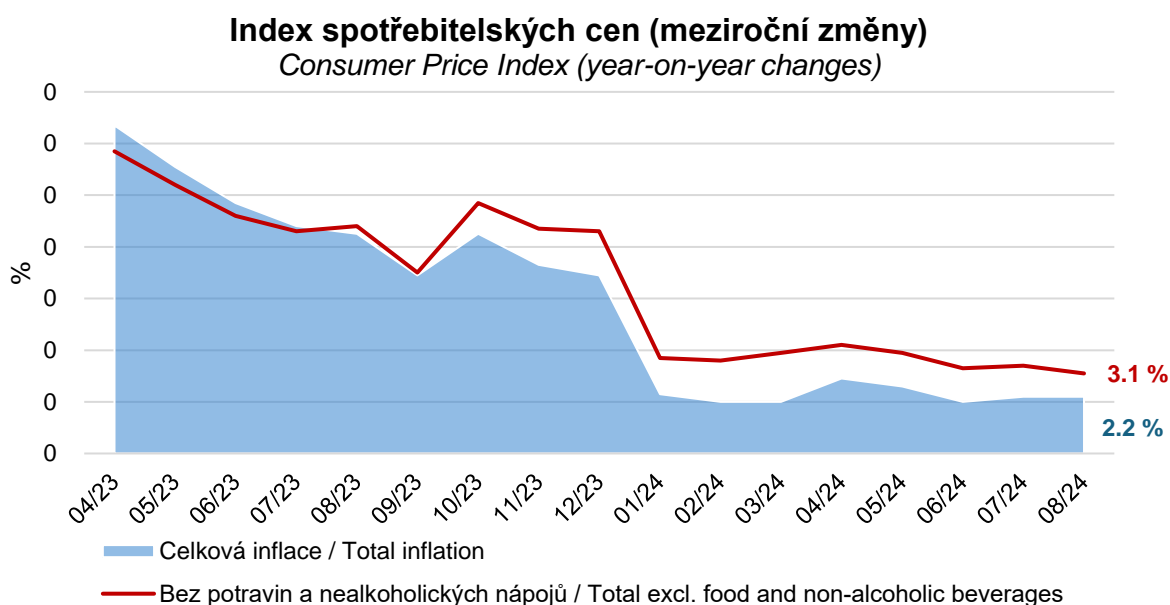
² <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/komentare-cnb-ke-zverejnenym-statistickym-udajum-o-inflaci-a-hdp/Inflace-v-srpnu-2024-nepatrne-nad-2-cilem-CNB/>

dlouhodobě oslabenou domácí poptávkou, která byla ovlivněna přísnou měnovou politikou ČNB.³

V srpnu došlo k meziměsíčnímu nárůstu indexu cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje o 0,5 %, v meziročním vyjádření však došlo k poklesu o 1,8 %. V tomto oddíle se oproti srpnu zvýšily ceny uzenin, a to o 2,1 %, dále pak ceny ovoce o 2,2 %, polotučného trvanlivého mléka o 8,8 %, olejů a tuků o 3,1 %, nealkoholických nápojů o 1,0 %, čokoládových výrobků o 4,7 %, másla o 4,8 % a vepřového masa o 1,0 %.

Na meziroční bázi i nadále pokračuje protiinflační vliv cen potravin, na což poukazuje podvýběr spotřebního koše po vyloučení potravin. V případě vyloučení potravin a nealkoholických nápojů by došlo k meziročnímu nárůstu cen o 3,1 %.

Obrázek 2: Inflace na podvýběru spotřebního koše

Zdroj: ČSÚ

Dle harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) došlo v ČR v srpnu k poklesu cen potravin meziročně o 2,3 %. Průměr EU byl přitom naopak růst o 1,7 %. Pro srovnání – ve všech okolních státech zaznamenaly potraviny meziroční růst cen – v Rakousku o 0,8 %, na Slovensku o 3,2 %, v Polsku o 3,9 %, v Německu o 1,8 %. V Maďarsku nedošlo meziročně k žádnému posunu cen potravin.⁴

³ <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/komentare-cnb-ke-zverejnenym-statistickym-udajum-o-inflaci-a-hdp/Inflace-se-v-cervnu-2024-vratila-na-2-cil-CNB/>

⁴ [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/)

TRŽBY V MALOOBCHODĚ

V září zveřejnil ČSÚ data o tržbách českého maloobchodu za červenec tohoto roku. Z těchto dat vyplývá, že se tržby v maloobchodě zvýšily meziměsíčně o 0,7 %, přičemž meziročně došlo k reálnému zvýšení o 4,5 %.⁵

Na meziměsíční bázi vzrostly tržby za potraviny o 1,3 %, tržby nepotravinového zboží vzrostly o 0,4 %. Naopak tržby za pohonné hmoty zaznamenaly mírný pokles o 0,1 %. Meziročně tržby za nepotravinářské zboží vzrostly o 5,9 %, za potraviny o 4,0 % a za pohonné hmoty o 0,6 %.

Tržby ve specializovaných prodejnách s kosmetickými a toaletními výrobky meziročně vzrostly o 9,9 %, s farmaceutickým a zdravotnickým zbožím o 9,6 %, s počítačovým a komunikačním zařízením o 0,3 % a s výrobky pro domácnost o 0,2 %. Naopak tržby klesly v prodejnách s oděvy a obuví o 1,9 % a s výrobky pro kulturu, sport a rekreaci o 0,5 %. V nesespecializovaných prodejnách s převahou potravin se tržby zvýšily o 4,8 % a ve specializovaných prodejnách potravin se snížily o 3,1 %. Tržby v nesespecializovaných prodejnách s převahou nepotravinářského zboží se zvýšily o 14,3 %. Internetovým a zásilkovým obchodům tržby vzrostly o 17,2 %.

TRH PRÁCE

Míra nezaměstnanosti dosáhla v červenci hodnoty 2,7 %. Meziročně tak došlo k jejímu snížení o 0,2 p. b.⁶

Dle nově zveřejněných dat ČSÚ došlo v průběhu prvního čtvrtletí roku 2024 k poklesu počtu obyvatel ČR o 41 tisíc na 10,86 milionu. Úbytek obyvatel byl způsoben zejména vysokým počtem vystěhovalých a částečně převahou zemřelých nad živě narozenými (o 9,2 tisíce). Velkou část z těchto vystěhovalých představovaly osoby, jimž na konci března skončila platnost dočasné ochrany a nepožádaly si o její prodloužení. Saldo stěhování tak skončilo v 1. čtvrtletí zápornou bilancí -31,8 tisíce osob.⁷

Tato skutečnost by mohla mít významný dopad na tuzemský trh práce. Byla to totiž právě migrace ukrajinských občanů na území ČR, která částečně ulevila napětí na českém trhu práce, jenž je stále nadměrně přehřátý. Pokud však bude v dalších měsících docházet k dalšímu odlivu cizinců představujících pro ČR dodatečnou pracovní sílu, situace na našem trhu práce se spíše zhorší.

⁵ <https://csu.gov.cz/rychle-informace/maloobchod-cervenec-2024>

⁶ <https://csu.gov.cz/rychle-informace/miry-zamestnanosti-nezamestnanosti-a-ekonomicke-aktivity-cervenec-2024>

⁷ <https://csu.gov.cz/rychle-informace/pohyb-obyvatelstva-1-ctvrtleti-2024>

MĚNOVÝ KURZ

Po dobu uplynulého měsíce se kurz české koruny vůči euru pohyboval v rozmezí od 25,03 do 25,45 CZK/EUR. Kurz koruny zareagoval na nárůst meziměsíční inflace krátkým posílením, avšak po několika minutách došlo k ustálení volatility. Síla koruny se pak v následujících dnech téměř nezměnila, takže nedošlo k žádnému výraznému posílení.

Odhadovaná středová hodnota kurzu koruny v poslední (tj. letní) prognóze ČNB je 25,1 CZK/EUR.⁸

Obrázek 3: Vývoj měnového kurzu CZK/EUR

Zdroj: ECB

ODHAD HDP PRO 2. ČTVRTLETÍ 2024

Na základě zpřesněného odhadu od ČSÚ došlo k růstu HDP ve druhém čtvrtletí o 0,3 % mezičtvrtletně a o 0,6 % meziročně, přičemž na meziročním růstu HDP se podílely zejména vyšší výdaje na konečnou spotřebu a tvorba hrubého fixního kapitálu. Negativní vliv měla změna stavu zásob.⁹

Meziroční nárůst HDP (+0,6 %) byl pozitivně ovlivněn zejména zvýšením výdajů na konečnou spotřebu domácností (+1,2 %) a výdaji na konečnou spotřebu vládních institucí (+0,8 %). Na nárůstu HDP se pak dále podílela tvorba hrubého fixního kapitálu (+0,4 %) a zahraniční poptávka (+0,3 %). Negativní vliv na růst HDP měla naopak změna stavu zásob (-2,1 %).

⁸ <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/prognoza/>

⁹ <https://csu.gov.cz/rychle-informace/tvorba-a-uziti-hdp-2-ctvrtleti-2024>

V případě, kdy se bude domácí ekonomika ve druhé polovině letošního roku vyvíjet podobně jako v prvním pololetí, lze v souhrnu za celý letošní rok očekávat růst HDP o 0,7 %, což však po předchozích dvou letech hospodářské stagnace nelze považovat za významné oživení.¹⁰

¹⁰ <https://zpravy.kurzy.cz/778210-predbezny-odhad-hdp-ve-2-ctvrtleti-2024/>